

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۱۸ مهر ماه ۱۴۰۴

ایران نوشتن
توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(مفهم اسری)

گزینه «۱»: جمله «آیا عدد $\sqrt{22}$ عددی گنگ است؟» جمله‌ای پرسشی است. پس گزاره نیست.

گزینه «۲»: جمله «بزرگترین عدد منفی زوج ۱- است.» جمله‌ای خبری است که درستی یا نادرستی آن را می‌توان تعیین کرد و یک گزاره است. (هرچند ارزش نادرست دارد اما در گزاره بودن آن خللی نیست).

گزینه «۳»: جمله «آموزش حضوری از آموزش مجازی بهتر است.» یک جمله خبری است اما درستی یا نادرستی آن قطعی نیست و نمی‌توان ارزش آن را تعیین کرد. (نظر هر شخص متفاوت است.) پس گزاره نیست.

گزینه «۴»: جمله «ریاضی سخت‌ترین درس برای انسانی‌هاست.» یک جمله خبری است اما ارزش آن را نمی‌توان تعیین کرد. چون ممکن است از نظر یک دانش‌آموز سخت‌ترین درس باشد اما از نظر دانش‌آموز دیگری این‌طور نباشد. پس گزاره نیست.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، فعالیت صفحه ۲)

۲- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

عدد صفر نه مثبت محسوب می‌شود و نه منفی بنابراین نقیض عبارت «عدد a مثبت است» را باید «عدد a منفی یا صفر است» تعبیر کنیم. البته برای نقیض کردن این گزاره می‌توانیم فعل را نیز منفی کنیم.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، کار در کلاس صفحه ۴)

۳- گزینه «۱»

(رضا قان بابایی)

اگر n گزاره داشته باشیم تعداد سطرها برابر است با: 2^n

اگر a گزاره جدید اضافه شود تعداد سطرها برابر است با ۶۴ بنابراین:

$$2^{n+a} = 2^6$$

$$\Rightarrow \begin{cases} n+a=6 \\ 2^n=a \end{cases} \Rightarrow n+2^n=6$$

$$n=2, a=2^2=4$$

$$a^2=4^2=16$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۳)

۴- گزینه «۳»

(علی آژار)

در این گزاره دو بخش اصلی داریم که با ترکیب فصلی به هم متصل شدند. بنابراین هر کدام صحیح باشند ارزش کلی گزاره صحیح خواهد بود. در بخش اول عبارت $(p \wedge q) \wedge (\sim p \wedge r)$ به هیچ عنوان درست نمی‌باشد. چرا که p هر زمان صحیح باشد، ارزش عبارت $\sim p \wedge r$ نادرست خواهد بود و هر زمان که p نادرست باشد، ارزش گزاره $p \wedge q$ نادرست است. بنابراین این عبارت همیشه نادرست است. در بخش دوم گزاره s وجود دارد که در نیمی از حالت‌ها درست می‌باشد. کل سطرها ۴ گزاره برابر ۱۶ می‌باشد. بنابراین در ۸ سطر جدول ارزش گذاری، گزاره درست می‌باشد.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۴ و ۵)

۵- گزینه «۳»

(رضا قان بابایی)

چون ترکیب فصلی $p \vee (r \vee \sim q)$ دارای ارزش نادرست است، پس کل گزاره‌ها ارزش نادرست دارد، بنابراین:

p : ن

r : ن

q : د

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: $p \vee q \leftarrow \sim p \vee \sim q$

گزینه «۲»: $r \vee p \leftarrow \sim r \vee \sim p$

گزینه «۳»: $q \vee p \leftarrow \sim q \vee \sim p$

گزینه «۴»: $p \vee \sim p \leftarrow \sim p \vee p$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۵)

۶- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

الف) ارزش گزاره $\sqrt{2}$ عددی گویا است، نادرست و ارزش گزاره $\sqrt{2}$ عددی گنگ است، درست است. پس ارزش ترکیب عطفی آنها نادرست است.

ب) ارزش گزاره $(\frac{5}{3} < \frac{7}{4})$ ، درست و ارزش گزاره $(\frac{4}{16} = \frac{1}{4})$ ، درست است

پس ارزش ترکیب عطفی آنها نیز درست است.

(مفهم اسیری)

۹- گزینه «۲»

ارزش p ~ (نقیض p) درست است پس ارزش p نادرست است. همچنین ارزش q نیز نادرست است. با توجه به ارزش های تعیین شده داریم:

$$(p \vee \sim q) \wedge \sim (r \wedge p) \equiv (F \vee T) \wedge \sim (r \wedge F)$$

در ترکیب فصلی اگر یک گزاره ارزش درست داشته باشد، ارزش کل گزاره درست است و در ترکیب عطفی اگر یک گزاره نادرست باشد، ارزش کل گزاره نادرست می شود. بنابراین داریم:

$$(F \vee T) \wedge \sim (r \wedge F) \equiv T \wedge \sim F \equiv T \wedge T \equiv T$$

ارزش نادرست ارزش درست

چون ارزش دو گزاره درست بود، ارزش ترکیب عطفی درست است و پاسخ صحیح تنها می تواند گزینه «۲» باشد که ارزش درست دارد.

$$\sim q \equiv \sim F \equiv T$$

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: ارزش نادرست $\sim p \wedge q \equiv \sim F \wedge F = T \wedge F = F$

گزینه «۳»: $p \vee q \equiv F \vee F = F$

گزینه «۴»: بدون ارزش r ، ارزش گزاره قابل تعیین است.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۳ و ۵)

(پیمان طیار)

۱۰- گزینه «۱»

می دانیم برای نادرست بودن گزاره $(\sim p \vee q) \wedge r$ لازم است ارزش گزاره $\sim p \vee q$ نادرست باشد. بنابراین با توجه به جدول زیر داریم:

p	q	$\sim p$	$\sim p \vee q$
د	د	ن	د
د	ن	ن	ن
ن	د	د	د
ن	ن	د	د

تنها در حالتی که p درست و q نادرست باشد، ارزش گزاره به صورت کلی نادرست می باشد.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۳ و ۵)

ج) ارزش گزاره «۴» یک عدد اول است. نادرست و ارزش گزاره «۴» عددی مرکب است. درست است. پس ارزش ترکیب فصلی آنها درست است.

د) ارزش گزاره $\emptyset \in A$ ، نادرست است و ارزش گزاره $A \subseteq A$ ، نادرست است پس ارزش ترکیب فصلی آنها نادرست است.

پس با توجه به توضیحات فوق فقط ۲ گزاره درست است.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، مشابه فعالیت صفحه های ۵ و ۶)

۷- گزینه «۲»

(عباس هالکی)

مطابق جدول زیر داریم:

p	q	r	$\sim p$	$\sim r$	$\sim p \vee r$	$\sim r \wedge q$	$\sim (\sim r \wedge q)$	$(\sim p \vee r) \wedge \sim (\sim r \wedge q)$
د	د	د	ن	ن	د	ن	د	د
د	د	ن	ن	د	ن	د	ن	ن
د	ن	د	ن	ن	د	ن	د	د
د	ن	ن	ن	د	ن	ن	د	ن
ن	د	د	د	ن	د	ن	د	د
ن	د	ن	د	د	د	د	ن	ن
ن	ن	د	د	ن	د	ن	د	د
ن	ن	ن	د	د	د	ن	د	د

بنابراین گزینه «۲» صحیح می باشد.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۳ و ۵)

۸- گزینه «۴»

(علی حسینی نوه)

می دانیم گزاره p دارای ارزش درست است، پس $\sim p$ ارزشی نادرست دارد.

حال اگر $\sim p \vee q$ بخواهد دارای ارزش درست باشد، پس q می بایست

دارای ارزش درست باشد، طبق گزینه ها، گزینه «۴» مورد قبول است.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۳ و ۵)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

عبید زاکانی در منظومه «موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز و تمثیل بیان کرده است.

در سه گزینه دیگر، آثار منثور عبید زاکانی آمده است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم،

مشابه امتحان نهایی شهریور ۱۳۰۲، صفحه ۱۷ کتاب درسی)

۱۲- گزینه «۱»

(اعظم نوری‌نیا)

خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان به شمار می‌رود. وی وزیر مقتدر غازان‌خان و اولجایتو بود. مهم‌ترین کتاب او «جامع‌التواریخ» نام دارد که به نثری عالمانه و پخته نوشته شده است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم،

مشابه امتحان نهایی فروردین ۱۳۰۲، صفحه ۱۵)

۱۳- گزینه «۴»

(علی صیوانلو)

الف) «حافظ» با تلفیق عشق و عرفان، غزل فارسی را به کمال رسانید.
ب) «خواجوی کرمانی» چند مثنوی به پیروی از پنج گنج نظامی دارد.
ج) «ابن یمین» شاعر عصر سربداران، قدرت شاعری‌اش را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۴- گزینه «۲»

(سعید جعفری)

نثر کتاب «مرصادالعباد»، گاهی ساده و گاه دارای سجع و موازنه است. / نثر کتاب تاریخ جهانگشا مصنوع و دشوار است. / اصل کتاب المعجم فی معاییر اشعار العجم ساده و عالمانه است. این اثر، مقدمه‌ای به نثر مصنوع دارد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم،

مشابه فوداریابی ۷ صفحه ۱۹ کتاب درسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۵- گزینه «۳»

(سعید جعفری)

در سده هشتم، به دلیل بی‌اعتقادی برخی از ایلخانان مغول و بی‌تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب رایج، فرصتی پدید آمد تا صاحبان مذاهب‌های مختلف عقاید خود را ابراز کنند.

زبان شعر جز در سروده‌های شاعران شاخص، مانند خواجو و حافظ، به سستی گرایید.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶)

۱۶- گزینه «۳»

(ریحانه سادات طباطبایی)

الف) شاه نعمت‌الله ولی، در تصوف مقامی بلند داشت و سرسلسله صوفیان نعمت‌اللهی به شمار می‌رود. دیوان شعرش مضامین عرفانی دارد.

ب) تذکره دولتشاه شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۷- گزینه «۱»

(محمدر نورانی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: فخرالدین عراقی «عشاق‌نامه» را در قالب مثنوی سروده است.

گزینه «۳»: کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته شده و در بین متون عارفانه از مرتبه‌ای والا برخوردار است.

گزینه «۴»: «المعجم فی معاییر اشعار العجم» از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر به شمار می‌رود.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۸- گزینه «۴»

(محمدر نورانی)

در اواخر دوره مغول، بساط حکومت آخرین خلیفه عباسی، المستعصم بالله، برچیده شد و با توجه به پایان یافتن خلافت، زبان رسمی و رایج عربی از رواج افتاد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۹- گزینه «۲»

(محمدر نورانی)

- خاندان عظاملک جوینی از افراد با نفوذ حکومت مغولان بود. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و اطلاعات فراوانی درباره تاریخ مغولان کسب کرد.
- فخر الدین عراقی در کتاب لمعات خود سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

- مولوی در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورد. وی در آثار خود به بسیاری از معارف بشری و مسایل عرفانی پرداخته است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۲۰- گزینه «۲»

(ریحانه سادات طباطبایی)

این بیت در مدح پادشاه است. در سبک عراقی، ستایش فرمانروایان و حکام از مفاهیم رایج نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بی‌ثباتی و ناپایداری دنیا

گزینه «۳»: توصیه به صفای باطن و آزادی و وارسنگی که رواج روحیه عرفان و اخلاق است.

گزینه «۴»: این بیت از جامی شاعر قرن نهم است که مفهوم آن ستایش عشق است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲) - آشنا

۲۱- گزینه «۱»

(کتاب بامع)

الف) در شعر ابن‌یمین قناعت‌پیشگی و بی‌اعتباری دنیا تأکید شده است.

ب) نکته‌یابی‌ها و انتقادهای ظریف اجتماعی عبید زاکانی معروف است.

ج) سلمان ساوجی در غزل توجه خاصی به سعدی و مولوی داشته و دارای

قصایدی در سبک عراقی است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۲۲- گزینه «۲»

(کتاب بامع)

از بین رفتن دربارهای ادب‌دوست و ایرانی‌تبار، از رونق افتادن قصیده‌سرایی

را در پی داشت و زبان شعر جز در سروده‌های شاعران شاخص، مانند خواجه

و حافظ، به سستی گرایید.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۶)

۲۳- گزینه «۳»

(کتاب بامع)

در بیت گزینه «۳»: «بوستان» از آثار سعدی، به نظم است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۳)

۲۴- گزینه «۳»

(کتاب بامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شعر قرن هفتم، نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق انسانی و

آسمانی شد و اکثر شاعران از حاکمان روی برتافتند.

گزینه «۲»: در قرن هفتم، قالب‌های جدیدی در شعر و نثر پدید آمد.

گزینه «۴»: نثر قرن هفتم بیشتر به دو جریان گرایش پیدا کرد: یکی ساده‌نویسی و

دیگر پیچیده‌نویسی با محتوای عمدتاً تاریخ حاکمان وقت.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۲۵- گزینه «۲»

(کتاب بامع)

متن، معرف خواجه حافظ شیرازی است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۷)

۲۶- گزینه «۲»

(کتاب بامع)

کمال‌الدین اسماعیل، مداح جلال‌الدین خوارزمشاه که خود در سال ۶۳۵ هـ. ق.

به دست مغولان در اصفهان کشته شد، درباره قتل عام سال ۶۳۳ هـ. ق. در

اصفهان می‌گوید:

کس نیست که تا بر وطن خود گرید / بر حال تباه مردم بد گرید

دی بر سر مرده‌ای دوصد شیون بود / امروز یکی نیست که بر صد گرید

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۳)

۲۷- گزینه «۲»

(کتاب بامع)

جامی در «نفحات‌الانس» خود به شیوه «تذکره‌الاولیا»ی عطار به بیان حقایق

عرفانی و ذکر احوال عارفان پرداخته است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۸)

۲۸- گزینه «۲»

(کتاب بامع)

«تاریخ گزیده» نوشته حمدالله مستوفی است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۴»

(کتاب بامع)

جامی، معروف‌ترین شاعر قرن نهم، کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان

سعدی نوشت.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

۳۰- گزینه «۱»

(کتاب بامع)

«برخی از عوامل سیاسی و اجتماعی مثل روی کار آمدن حکومت‌های غزنوی

و سلجوقی و تغییر مرکز ادبی و سیاسی از خراسان به عراق عجم، زمینه‌های

تغییر سبک را در متون زبان فارسی پدید آورد و سبک‌های آذربایجانی و

بینابین از سبک خراسانی فاصله گرفتند و کم‌کم سبک عراقی پدید آمد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۲)

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه «۴»

(ملیکا زاکری)

پرسش‌های بنیادی هر فرهنگ به سه دسته اصلی تقسیم می‌شوند:
پرسش‌های هستی‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟ (مشابه این که آیا جهانی جز جهان طبیعت هست؟)
پرسش‌های انسان‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: آیا انسان موجودی مختار و فعال است یا مجبور و منفعل؟
پرسش‌های معرفت‌شناسانه، با پرسش‌هایی از این قبیل: آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟ (مشابه این که آیا وحی ابزار معرفتی معتبری است؟)
پاسخ‌های متفاوت به این پرسش‌های اساسی، جهان‌های فرهنگی مختلفی پدید می‌آورد.

(پوان فرهنگی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۳۲- گزینه «۴»

(نازنین فاطمه هاپیلو صفارزاده)

بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی آن را جهان فرهنگی نیز می‌نامند.

(پوان فرهنگی، مشابه سؤال ۱۳ کتاب پرنگار، صفحه ۴)

۳۳- گزینه «۲»

(سیره نسریان نوربخش)

بین دو بخش ذهنی و فرهنگی جهان انسانی تناسب وجود دارد. هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد به وجود می‌آورد و به همان نوع از عقاید و خصوصیات، اجازه بروز می‌دهد. هر نوع عقیده و اخلاقی نیز فرهنگی متناسب با خود را جست‌وجو می‌کند.

(پوان فرهنگی، صفحه ۵)

۳۴- گزینه «۲»

(نگار مهری دوست)

بخش اجتماعی جهان انسانی، هویت فرهنگی دارد.
بخش فردی (ذهنی) جهان انسانی، به جنبه‌های روانی، ذهنی و اخلاقی انسان مربوط می‌شود؛ یعنی همان چیزی که در ذهن و درون فرد می‌گذرد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: مربوط به بخش اجتماعی - مربوط به بخش اجتماعی.
گزینه «۳»: مربوط به بخش اجتماعی (وقتی فردی کتابی می‌نویسد، مجسمه‌ای می‌سازد یا به دیگری مهر می‌ورزد، از جهان فردی به جهان فرهنگی وارد می‌شود). - مربوط به بخش اجتماعی
گزینه «۴»: مربوط به بخش فردی (وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود است). - مربوط به بخش اجتماعی (آگاهی‌های مشترک، مربوط به فرهنگ و بخش اجتماعی جهان انسانی است).

(پوان فرهنگی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۳۵- گزینه «۳»

(نازنین فاطمه هاپیلو صفارزاده)

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند، یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

(پوان فرهنگی، مشابه سؤال ۲۵ کتاب پرنگار، صفحه ۵)

۳۶- گزینه «۲»

(ملیکا زاکری)

در مقابل جهان انسانی، جهان دیگری به نام جهان تکوینی وجود دارد. این جهان، پیش از انسان هم بوده و وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است؛ پس عمر طولانی‌تری از جهان انسانی دارد.

(پوان فرهنگی، صفحه ۶)

۳۷- گزینه «۳»

(نازنین، فاطمه، هایلو، صفارزاده)

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می کنند. آنها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می دهند. جهان انسانی را به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می کنند و از وجود سه جهان سخن می گویند. متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی دانند. از نظر آنان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است و جهان تکوینی را هم به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می کنند.

(پوان فرهنگی، صفحه ۶)

۳۸- گزینه «۳»

(سیره تسرین نوربخش)

بررسی دیدگاه های مطرح شده:

دیدگاه اول: براساس این دیدگاه، جهان طبیعت مهم تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. طرفداران این دیدگاه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نیستند.

دیدگاه دوم: براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی مهم تر از جهان ذهنی و تکوینی است. در این دیدگاه جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می کنند.

دیدگاه سوم: براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند. از منظر قرآن کریم، نیز هرگاه انسان، اخلاق الهی داشته باشد و جامعه نیز از فرهنگ توحیدی برخوردار باشد، جهان تکوینی درهای برکات خود را به روی آنها می گشاید. در قرآن به تعامل فعال جهان تکوینی با جهان فرهنگی اشاره شده است؛ مانند آیه ۴۱ سوره روم و آیه ۹۶ سوره اعراف و ... هم چنین در برخی فیلم ها همانند فیلم بچه های آسمان به این تعامل اشاره شده است.

(پوان فرهنگی، صفحه های ۷ و ۹)

۳۹- گزینه «۳»

(نگار، مهری دوست)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: نادرست است، بخش اول این گزینه، مربوط به دیدگاه گروه دوم و بخش دوم آن، مربوط به دیدگاه سوم است.

گزینه «۲»: نادرست است، چون در دیدگاه دوم، جهان فرهنگی مهم ترین بخش است و جهان ذهنی و تکوینی در خدمت فرهنگ و متأثر از آن قرار می گیرند.

گزینه «۴»: نادرست است، دیدگاه اول، بین علوم طبیعی و علوم انسانی تفاوتی قائل نمی شود؛ بنابراین این که «برای هر یک روش خاص خود در نظر گرفته می شود» نادرست است.

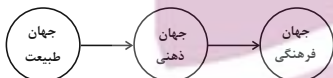
(پوان فرهنگی، مشابه سوال ۳۳ کتاب پرتکرار، صفحه های ۷ و ۸)

۴۰- گزینه «۴»

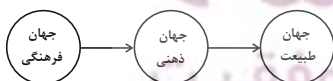
(سیره تسرین نوربخش)

بررسی دیدگاه ها:

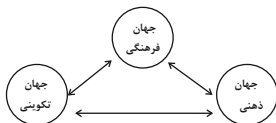
دیدگاه اول: براساس این دیدگاه، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می شود و جهان طبیعت مهم تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است.

دیدگاه دوم: براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی مهم تر از جهان ذهنی و تکوینی است. در واقع جهان ذهنی و جهان تکوینی اهمیتی ندارند و استقلال خود را در برابر جهان فرهنگی از دست می دهند.

دیدگاه سوم: براساس این دیدگاه، جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی، مهم و در تعامل با یکدیگرند.

(پوان فرهنگی، صفحه های ۷ و ۸)

روان‌شناسی

۴۱- گزینه «۳»

(مفهم فیبیبی)

پرسش موجود در گزینه «۳»، بیشتر متمرکز است بر معرفت‌شناسی که در فلسفه بررسی می‌شود نه روان‌شناسی؛ اما پرسش‌های موجود در گزینه‌های «۱» و «۲» و «۴» همگی در قلمرو علم روان‌شناسی می‌گنجد.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، مشابه فعالیت کتاب درسی، صفحه ۱۰)

۴۲- گزینه «۱»

(هانا افسرزاده)

تشریح عبارت‌ها:

مورد «الف»: وقتی فردی برای اثبات سخن یا مطلبی به کتاب‌های دینی که نوشته‌امان یا عالمان دینی است مراجعه می‌کند، در واقع صحت آن سخن و مطلب را براساس سخن آنان می‌سنجد و به سخن بزرگان دین استناد می‌کند. مورد «ب»: کاملاً مبتنی بر روش تجربی یا تجربه است چون طبق آزمایش‌های متعدد و با مشاهده رشد گیاهان در حضور و غیاب نور این نتیجه حاصل شده است که نور برای رشد گیاه ضروری است و می‌دانیم که در روش تجربی، با آزمایش و با مشاهده، پدیده‌ها بررسی می‌شوند؛ (در اینجا گزینه‌های «۳» و «۴» حذف می‌شوند).

مورد «ج»: با مقایسه (آزمایش) و استفاده از حواس پنج‌گانه تفاوت دو نوع میوه بررسی می‌شود؛ یعنی شناخت به طور مستقیم از طریق تجربه و آزمایش حاصل می‌شود.

مورد «د»: منبعی از کسب معرفت و آگاهی است که به گفتار معصومان و سخن و عمل بزرگان، دین اشاره دارد؛ در اینجا گزینه «۲»، نیز حذف می‌شود و گزینه درست، گزینه «۱» می‌باشد.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۴۳- گزینه «۴»

(هانا افسرزاده)

تشریح عبارت‌ها:

«الف» نادرست است؛ فرد با شهود، دریافت درونی و کشف ناگهانی می‌تواند به شناخت صفات خداوند دست پیدا کند و در روش تجربی ممکن است یافته‌ها به دلایل مختلف مانند نادرستی آزمایش‌های قبلی تغییر کرده یا کنار گذاشته شود؛ پس گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند.

«ب» نادرست است؛ وقتی برهان نظم را مستقیماً براساس یک آیه قرآن توضیح می‌دهیم، در واقع پایه شناخت، استناد به آیه الهی است نه روش‌های عقلانی.

«ج» نادرست است؛ عقل و شهود را به‌عنوان دو منبع کسب معرفت نباید در مقابل هم قرار داد، پس گزینه «۲» نیز حذف می‌شود.

«د» درست است؛ منبع فرد اول عقل و منبع فرد دوم استناد به سخن بزرگان دین است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۴۴- گزینه «۳»

(عمیدرضا توکلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دانشمندان با دانش و تجربه‌های قبلی و همچنین با استفاده از قوه تخیلشان سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حدّ ممکن سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند.

گزینه «۲»: فرضیه‌ها می‌توانند ضمن اینکه در پاسخ به یک سؤال بیابند، باعث طرح سؤال‌های دیگر هم بشوند.

گزینه «۳»: پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله آغاز می‌شود.

گزینه «۴»: فرضیه‌ها در صورت تأییدشدن، اصول و قوانین را به وجود می‌آورند.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۵- گزینه «۴»

(عمیدرضا توکلی)

پرسش اول، اشاره دارد که پیش از ساختن نظریه و رسیدن آن مرحله نیاز است که اصول یا قوانین علمی داشته باشیم.

پرسش دوم، اشاره دارد که پس از جمع‌آوری اصول یا قوانین علمی، آن‌ها را به دقت کنار هم نهاده و به نظریه‌ای می‌رسیم که پدیده‌ها را تبیین می‌کند.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۴۶- گزینه «۲»

(ملیکا ذاکری)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مهم‌ترین دلیل دشواری پیش‌بینی و کنترل در علم روان‌شناسی، پیچیدگی و دشواری توصیف و تبیین در موضوع‌های مختلف این علم است.

گزینه «۳»: در علم روان‌شناسی ابتدا موضوع یا پدیده توصیف، سپس تبیین و بعد از آن پیش‌بینی می‌شود و تحت کنترل قرار می‌گیرد؛ بنابراین کنترل مؤخر از تبیین است.

گزینه «۴»: همیشه این احتمال وجود دارد که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۴۷- گزینه «۳»

(ملیکا زاکری)

در عبارت «الف»، مشاور به دنبال چرایی و بررسی علل وقوع افت تحصیلی است؛ بنابراین به هدف تبیین اشاره دارد.
در عبارت «ب»، به تعریف مفهومی ایمان پرداخت شده و به مفهوم و بیان چستی موضوع با پدیده اشاره دارد.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۳)

۴۸- گزینه «۴»

(مهمرب میببی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱» درست است؛ روش‌های ارائه شده در علم تجربی، تنها در حیطه امور مشاهده‌پذیر، قابل اجرا و معتبر هستند و نمی‌توان از آن‌ها در حیطه امور غیرقابل مشاهده با حواس پنج‌گانه، استفاده کرد.
گزینه «۲» درست است؛ هر نظریه علمی که براساس مشاهده و تجربه شکل گرفته است، خود بر نظریه‌ها و مبانی غیرتجربی تکیه داشته و با تغییر در آنها، فرضیه‌ها و نظریه‌های مطرح شده در علم تجربی نیز تغییر خواهد کرد.
گزینه «۳» درست است؛ برخی دانشمندان علوم تجربی، دچار اشتباه می‌شوند. آن‌ها با ورود به حیطه موضوع‌هایی که امکان مشاهده مستقیم و تجربی آن‌ها وجود ندارد، به اظهار نظر درباره چنین موضوع‌هایی پرداخته و با کمال تعجب، گاهی دیگر منابع آگاهی و معرفت را، نادرست معرفی می‌کنند.

گزینه «۴» نادرست است؛ فرایند جست‌وجوی با قاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین را روش علمی می‌گویند. علت نادرستی عبارت این گزینه این است که روش علمی بر داده‌های مشاهده‌پذیر استوار است نه باورهای شخصی؛ همچنین روش علمی معمولاً نتایج قابل بازنگری ارائه می‌دهد، نه قطعی و مطلق.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، برگرفته از سؤال ۵۸ کتاب پرکنار، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴۹- گزینه «۱»

(مهمرب عرفان فرهادی)

فرضیه اول: متغیرهای اصلی پژوهش متغیرهایی هستند که رابطه آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد، در فرضیه مطرح شده، متغیرهای اصلی پژوهش «قدرت کلامی دانش‌آموزان» و «نمره پرسش شفاهی» هستند.

فرضیه دوم: در گزینه «۱»، تشویق کلامی معلمان به صورت عملیاتی تعریف شده است. تعریف عملیاتی، تعریفی دقیق، شفاف و قابل اندازه‌گیری است.
در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴»، تعریف عملیاتی درستی نداریم.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۵۰- گزینه «۱»

(مهمرب میببی)

یافته‌های به دست آمده از روش علمی، شخصی نیست، بلکه هر دانشمند با رعایت ضوابط علمی، می‌تواند یافته‌های دیگران را تکرار کند. به همین دلیل، اگرچه ممکن است بسیاری از انسان‌ها با روش‌هایی منحصر به فرد، مسائلی را حل کنند، اما اگر پاسخ آن‌ها به وسیله دیگران قابل تکرار نباشد، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد (درستی عبارت «الف»). همه علوم به یک میزان دارای یافته‌های تکرارپذیر نیستند (نادرستی عبارت «ب»):
به‌عنوان مثال، فیزیک‌دانی که موضوع پژوهش او اجسام بی‌جان است، می‌تواند به یافته‌های یکسانی در آزمایش‌های متعدد تأثیر گرما بر فلز برسد، اما چنین چیزی در علوم مانند روان‌شناسی بسیار دشوار است. دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی، تأثیر ارزش‌ها در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی و ... است (درستی عبارت «د»). از این‌رو، روش‌های تجربی و علمی، همواره با محدودیت‌هایی در تبیین پدیده‌های انسانی مواجه بوده و نمی‌تواند پاسخ بسیاری از پرسش‌های بشر را بدهد (نادرستی عبارت «ج»).

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، برگرفته از سؤال ۶۹ کتاب پرکنار، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

عربی، زبان قرآن (۲)

۵۱- گزینه «۲»

(مهران سعیدنیا)

«کان عبدأ حبشیاً»: بنده‌ای حبشه‌ای بود (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «قد قولوا»: گفته‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أنه کان راعياً»: که او چوپان بود (رد گزینه ۳) / «الله»: خداوند (رد گزینه ۱) / «منَّ علیه بالحكمة»: با حکمت به او نعمت داد (رد گزینه ۴) (ترجمه، صفحه ۲)

۵۲- گزینه «۲»

(آرمین ساعدرپناه)

«تُعَذُّ حَکَمَ لَقْمَانٍ»: حکمت‌های لقمان ... به‌شمار می‌رود (رد سایر گزینه‌ها) / «مِنْ أَهَمِّ المواعظ»: از مهم‌ترین موعظه‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «قیلَ»: گفته شده (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أنه کان راعياً»: که او چوپان بود (رد گزینه ۴) (ترجمه، صفحه ۲)

۵۳- گزینه «۳»

(افشین کرمیان‌فرور)

«اغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ»: صدایت را پایین بیاور (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «إنَّ»: همانا (رد سایر گزینه‌ها) / «كُلُّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ»: هیچ خودپسندِ فخرفروشی (فعل منفی «لا یحبُّ» سبب ترجمه «كلَّ» به‌صورت «هیچ» شده است؛ رد سایر گزینه‌ها) (ترجمه، برگرفته از امتحان نهایی ۱۴۰۴، صفحه ۲)

۵۴- گزینه «۲»

(کتاب بامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه صحیح: «در مکتب اسلامی ما، مسخره کردن دیگران حرام شده است.»
گزینه «۳»: ترجمه صحیح: «غیبت از مهم‌ترین عوامل قطع ارتباط میان مردم است.»
گزینه «۴»: ترجمه صحیح: «آیه‌ای از آیات سوره حجرات ما را نصیحت می‌کند که از دیگران عیب نگیریم.»

(ترجمه، ترکیبی)

۵۵- گزینه «۳»

(آرمین ساعدرپناه)

«لقمان به ... معروف بود»: عَرِفَ لَقْمَانُ بِـ (رد سایر گزینه‌ها) / «در کتاب‌ها»: فی الکتب (رد گزینه ۱) / «حکیم»: الحکیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(تعریب، صفحه ۲)

۵۶- گزینه «۴»

(مهران سعیدنیا)

«لا تُصَغِّرْ حَدَّكَ»: با تکبر رویت را برنگردان

(ترجمه فعل، صفحه ۲)

۵۷- گزینه «۳»

(کتاب بامع)

ترجمه آیه گزینه «۳»: «و در زمین با خودپسندی راه نرو.» این آیه با عبارت فارسی مقابل خود که بر توجه انسان به حد و حدود مشخص خود تأکید دارد، هیچ تناسب مفهومی ندارد.

(مفهومی، صفحه ۲)

۵۸- گزینه «۱»

(آرمین ساعدرپناه)

ترجمه عبارت: «صدای خر از زشت‌ترین صداهاست.»

(واژگان، برگرفته از کتاب پرکلمات، صفحه ۲)

۵۹- گزینه «۳»

(افشین کرمیان‌فرور)

کلمات «أَنكَرَ (زشت‌تر، زشت‌ترین)» و «أَجْمَلَ (زیباتر، زیباترین)» متضاد هم هستند نه مترادف!

(واژگان، صفحه ۳)

۶۰- گزینه «۴»

(آرمین ساعدرپناه)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مبتدأ» صحیح است.

گزینه «۲»: «مضاف إلیه» صحیح است.

گزینه «۳»: «خبر» صحیح است.

(محل اعرابی، برگرفته از امتحان نهایی ۱۴۰۴، صفحه ۲)

تاریخ (۲)

۶۱- گزینه «۳»

(مهمرمهری یعقوبی)

مورخان، برای آگاهی از چگونگی وقوع رویدادهای گذشته، به منابع مختلفی رجوع می‌کنند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۲)

۶۲- گزینه «۳»

(مبیه مبین)

مورخان، برای آگاهی از چگونگی وقوع رویدادهای گذشته، به منابع مختلفی رجوع می‌کنند. گونه‌های مختلف منابع تاریخی ایران دوران اسلامی تا پایان عصر صفوی، به دو دسته منابع غیرنوشتاری شامل محوطه‌ها و بناهای تاریخی، ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان و آثار شفاهی و منابع نوشتاری می‌شود.

تشریح عبارت‌ها:

الف) درباره ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان درست است.

ب) ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان، از منابع بسیار موثق محسوب می‌شوند.

ج) درباره ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان و آثار شفاهی درست است.

د) درباره محوطه‌ها و بناهای تاریخی درست است.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی،

برگرفته از سؤال کتاب پرتکرار، صفحه‌های ۲ و ۳)

۶۳- گزینه «۳»

(پواد پللیان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) سبک تاریخ‌نگاری طبری، تاریخ‌نگاری عمومی است که در آن تاریخ جهان از آفرینش عالم روایت می‌شود. (نه آفرینش آدم)

ج) تاریخ‌الرسول و الملوک، نام دیگر تاریخ طبری است که مربوط به تاریخ‌نگاری عمومی می‌شود و این نوع تاریخ‌نگاری از قرن سوم هجری قمری آغاز و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت. (نه اینکه از اواخر قاجار افول آن آغاز شود و در دوره‌های بعد به اتمام برسد).

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی،

برگرفته از سؤال کتاب پرتکرار، صفحه ۳)

۶۴- گزینه «۲»

(مهری کاردان)

انگیزه اصلی نویسندگان این دسته از کتاب‌های تاریخی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارشی زندگی‌نامه مفاخر و مشاهیر محلی بوده است. از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به تاریخ سیستان از مؤلفی ناشناخته، در موضوع تاریخ سیستان از ایام قدیم تا سال ۷۲۵ ق اشاره کرد.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۵)

۶۵- گزینه «۲»

(پواد پللیان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) عجائب‌المقدور فی نوائب تیمور، مربوط به تک‌نگاری است که در آن عموماً مورخان تاریخ زندگی فرمانروا را به صورت متمرکز و ویژه توصیف می‌کنند. (توضیح عبارت «الف» مربوط به تاریخ‌نگاری سلسله‌ای است).

ب) تاریخ بیهقی (نه تاریخ بیهق) از گونه‌های تاریخ‌های سلسله‌ای است.

ج) تک‌نگاری‌ها از دوره تیموریان به بعد مرسوم شدند. (یعنی خود دوران تیموریان را هم شامل می‌شود؛ نه اینکه بعد از پایان تیموریان شروع شود).

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

۶۶- گزینه «۱»

(مهری کاردان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) درباره سفرنامه نادرست است.

ج) تاریخ‌های منظوم در دوره مغولان رواج یافت نه غزنویان.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۶۷- گزینه «۴»

(مهمرمهری یعقوبی)

نوشته‌های جغرافیایی اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره آداب و رسوم، فرهنگ، نوع معیشت، آب و هوا، وضعیت اقتصادی، وضعیت نظامی، راه‌ها، کالاهای، قلعه‌ها، برج‌ها، بندرها، رودها و دریاها، پایتخت‌ها، ادیان و اعتقادات،

جغرافیا (۲)

۷۱- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مربوط به تصویر «الف» است.

گزینه «۲»: مربوط به تصویر «الف» است.

گزینه «۴»: مربوط به تصویر «ب» است.

(معنا و مفهوم تاهیه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۷۲- گزینه «۴»

(مبیه ممبی)

ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی همگون و خاصی دارد؛ به‌طوری که با بخشی‌های مجاور خود متفاوت است «الف» (تعریف ناحیه) که از این تعریف، دو نتیجه «ج» و «د» حاصل می‌شود.

«ب»، یعنی مطالعه شباهت‌ها و تفاوت‌ها، از ویژگی‌های مکان‌ها یعنی ناحیه است.

(معنا و مفهوم تاهیه، صفحه ۴)

۷۳- گزینه «۴»

(معمرمهری یعقوبی)

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

(معنا و مفهوم تاهیه، برگرفته از سؤال ۳ قسمت الف، نهایی ۱۴۰۳، صفحه ۵)

۷۴- گزینه «۴»

(مبیه ممبی)

عبارت «ب»، مربوط به معیارهای انسانی است که شامل عبارت «د» یعنی جمعیت، پراکندگی دین، زبان و فعالیت‌های اقتصادی می‌شود که با تصویر گزینه «۴»، همخوانی دارد.

(معنا و مفهوم تاهیه، صفحه‌های ۵ تا ۹)

۷۵- گزینه «۱»

(مهری کلاردان)

- جغرافی‌دان براساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه، ایران را به شش ناحیه بارشی تقسیم کرده است.

کمترین میزان بارندگی ناحیه داخلی با ۱۵۴ میلی‌متر بارندگی سالانه و بیشترین میزان بارندگی در خزر غربی با ۱۲۶۱ میلی‌متر بارندگی سالانه.

(معنا و مفهوم تاهیه، صفحه ۵)

نژاد و زبان، حدود و سرحدات و مرزهای سرزمین‌ها و حکومت‌های محلی ارائه می‌دهند. برخی از این متون عبارت‌اند از: کتاب‌هایی با عنوان مشترک «المسالک و الممالک» تألیف نویسندگان مختلف از جمله اصطخری.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نوشته‌های جغرافیایی اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره آداب و رسوم ارائه می‌دهند.

گزینه «۲»: اصطخری، جغرافی‌دان پرآوازه سده چهارم هجری قمری است.

گزینه «۳»: نوشته‌های جغرافیایی در پژوهش‌های تاریخی اهمیت زیادی دارد.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۶۸- گزینه «۲»

(مبیه ممبی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درباره سفرنامه‌ها درست است.

گزینه «۲»: درباره متون نظم و نثر ادبی است و با عبارت داده شده در متن سؤال، همخوانی دارد.

گزینه «۳»: درباره نوشته‌های جغرافیایی است.

گزینه «۴»: درباره متون نظم و نثر ادبی نادرست است.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۰)

۶۹- گزینه «۴»

(معمرمهری یعقوبی)

سیاست‌نامه خواجه‌نظام‌الملک توسی، وزیر مقتدر عصر سلجوقی، یکی از برجسته‌ترین کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای است.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی،

برگرفته از سؤال ۱۲، کتاب پرنگار، صفحه ۱۱)

۷۰- گزینه «۲»

(معمرمهری یعقوبی)

نوشته‌های روی سکه‌ها اطلاعات مفیدی درباره اوضاع سیاسی، اجتماعی، مذهبی، اقتصادی و هنری سلسله‌های حکومتی و نام پادشاهان ارائه می‌دهند.

نکته مهم درسی:

نوشته‌های جغرافیایی اطلاعات بسیار با اهمیتی درباره ادیان و اعتقادات ارائه می‌دهند.

(منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه‌های ۸ و ۱۱)

فلسفه

۷۶- گزینه «۳»

(پوار دلیلیان)

مطابق نقشه درج شده در کتاب درسی، خاک کرایوزول خاک یخ‌بسته نواحی توندراست که در شمال غربی کانادا وجود دارد و همچنین خاک چرنوبوم خاک حاصلخیز غنی از مواد معدنی و ریشه علفزارهاست که در جنوب کانادا وجود دارد.

(معنا و مفهوم نامه، برگرفته از سؤال ۳ قسمت الف، نهایی ۱۴۰۳، صفحه ۶)

۷۷- گزینه «۱»

(مهری گاردان)

- پراکندگی قومیت‌ها در افغانستان از بیشتر به کمترین عبارت‌اند از: (پشتون ۴۲٪، تاجیک ۲۷٪، هزاره ۹٪، ازبک ۹٪، آیماق ۴٪، ترکمن ۳٪، بلوچ ۲٪) و (سایر اقوام ۴٪)
- قوم تاجیک؛ بیشترین پراکندگی در شمال شرق کشور افغانستان مستقر شده است.

(معنا و مفهوم نامه، صفحه ۷)

۷۸- گزینه «۳»

(مهمرمهری یعقوبی)

در کشور سوئیس، چهار زبان رسمی وجود دارد که در میان این زبان‌ها، زبان آلمانی و زبان رمانش، به ترتیب بیشترین و کمترین سخنگو را در این کشور دارد. نواحی شمالی و شرقی این کشور بیشتر به زبان آلمانی صحبت می‌کنند و در نواحی غربی آن، بیشتر مردم به زبان فرانسوی صحبت می‌کنند.

(معنا و مفهوم نامه، برگرفته از سؤال ۵ نهایی ۱۴۰۳، صفحه ۸)

۷۹- گزینه «۴»

(مهمرمهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) بیشتر پیروان دین مسیحیت در شرق این کشور ساکن هستند و کلیسای بانوی ما در جنوب کشور هند مستقر است.
(ج) هندو و بودایی به ترتیب بیشترین و کمترین جمعیت را دارند.

(معنا و مفهوم نامه، صفحه ۸)

۸۰- گزینه «۱»

(پوار دلیلیان)

تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب) عمده نواحی صنعتی اروپا در غرب آن هستند.

(ج) ناحیه صنعتی «لیون»، مربوط به کشور فرانسه است.

(معنا و مفهوم نامه، صفحه ۹)

۸۱- گزینه «۲»

(موسی سپاهی)

سؤال‌هایی که ما با آن‌ها مواجه هستیم، می‌توانند بنیادین و یا از مسائل عادی و روزمره باشند. پرداختن و اندیشیدن به سؤال‌های بنیادین را «تفکر فلسفی» می‌گویند و فکر کردن در مورد سؤال‌های عادی و روزمره را «تفکر غیرفلسفی» می‌گویند. از بین سؤال‌های مطرح‌شده فقط سؤال گزینه «۲» سؤال اساسی و بنیادین است.

(پیستی فلسفه، براساس «مقایسه» صفحه ۴ کتاب درسی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۸۲- گزینه «۳»

(مهمرمهری یعقوبی)

سؤال، نشان از وجود مجهول در ذهن انسان است. دقت کنید که واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات، تفکر است و بدون تفکر، کاری از انسان ساخته نیست. سؤال فلسفی می‌تواند ساعتی طولانی انسان را به خود مشغول کند؛ اما همه سؤال‌های انسان (که فلسفی یا غیرفلسفی‌اند) این چنین نیستند.

(پیستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۸۳- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

ارسطو، فیلسوف بزرگ یونان باستان که مانند سقراط از کلمه «فلسفه» به معنی دانش استفاده می‌کرد، فلسفه یعنی همان دانش را به سه شاخه تقسیم کرد: فلسفه نظری، فلسفه عملی و فلسفه شعری.

(پیستی فلسفه، صفحه ۸)

۸۴- گزینه «۱»

(تازنین فاطمه هایدلومفازاده)

در مورد موضوعات فلسفی که به اصل و اساس انسان و جهان مربوط هستند، نمی‌توان از حواس یا آزمایش بهره برد و فقط باید به توانایی عقل و استدلال‌های عقلی تکیه کرد. بنابراین، روشی که در فلسفه به کار گرفته می‌شود، به دلیل خاصیت موضوعات آن است. به عبارت دیگر، روش فلسفه، تابع موضوعات آن است.

(پیستی فلسفه، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۸۵- گزینه «۴»

(موسی سپاهی)

در مسائل فلسفی که به اصل و اساس جهان و انسان مربوط هستند، فقط می‌توانیم از روش عقلی استفاده کنیم؛ زیرا برای این گونه مسائل نمی‌توان از حواس یا آزمایش استفاده کرد.

مسائل فلسفی از جهت روش مانند مسائل ریاضی هستند و برای پاسخ به آنها فقط می‌توان از عملیات فکری و استدلالی استفاده کرد.

عبارت گزینه «۴»، از مسائل ریاضی است که در آن از روش عقلی استفاده می‌شود.

(پیستی فلسفه، براساس سؤال کتاب برگزیده، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۸۶- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

سومین مرحله تفکر فلسفی رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و پیدا کردن معلومات متناسب با سؤال است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه به مرحله اول و دوم تفکر فلسفی یعنی روبه‌رویی با مسئله فلسفی و طرح سؤال فلسفی اشاره شده است.

گزینه «۲»: در این گزینه فرد با مسئله‌ای فلسفی (رویارویی با رنج عظیم بشر) روبه‌رو شده است؛ یعنی در مرحله اول تفکر فلسفی قرار دارد.

گزینه «۴»: در این گزینه فرد به شناخت و معرفت رسیده است؛ یعنی در مرحله چهارم تفکر فلسفی است.

(پستی فلسفه، صفحه ۵)

۸۷- گزینه «۴»

(مهمد رضایی‌بقا)

مرتبه اول تفکر، مربوط به مسائل روزمره و معمولی زندگی است که چهار مرحله دارد و گاهی نیاز به جدیت ندارد. مرتبه دوم تفکر، مربوط به مسائل اساسی و بنیادین است (نه تخصصی، نادرستی گزینه «۳») و مختص فیلسوفان نیست (نادرستی گزینه «۲») و چهار مرحله دارد (نادرستی گزینه «۱») و همواره نیازمند تلاش پیوسته است.

(پستی فلسفه، صفحه‌های ۴ و ۵)

۸۸- گزینه «۳»

(موسی سپاهی)

اگر انسان با سؤال‌های روزانه روبه‌رو باشد و به دنبال پاسخ آنها برآید، در مرتبه اول تفکر قرار دارد که آن را «تفکر غیرفلسفی» می‌نامند و اگر شخصی از این مرحله عبور کند (یعنی در آن نماند) و با جدیت و پیوسته به سؤال‌های بنیادی بپردازد، وارد مرتبه دوم تفکر (تفکر فلسفی) می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر انسانی می‌تواند وارد وادی تفکر فلسفی شود.

گزینه «۲»: ملاصدرا ماندن در فطرت اول را فقط شایسته انسان نمی‌داند.

گزینه «۴»: هر کسی که پرسش‌های بنیادی را جدی بگیرد و به دنبال پاسخ آنها برآید، در حال تمرین تفکر فلسفی است.

(پستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۸۹- گزینه «۴»

(نازنین خاتمه حاجیلوصفازاده)

روش فلسفه، روش عقلی، استدلالی و قیاسی است. گزینه «۴» هم یک نوع استدلال قیاسی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: روش این گزینه «نقلی» است؛ یعنی با استناد به یک کتاب یا مطلب یا نظریه، ادعایی مطرح شده است. این روش در فلسفه کاربردی ندارد.

گزینه «۲»: این که بگوییم فلان ادعا درست است، چون اکثر افراد آن را قبول دارند، روش فلسفه نیست.

گزینه «۳»: روش این گزینه، روش «تجربی» و استفاده از آزمایش و ابزارهای علمی است که در علوم تجربی به کار گرفته می‌شود؛ نه در فلسفه.

(پستی فلسفه، براساس سؤال ۱۸ کتاب پرکار، صفحه ۱۰)

۹۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

مراحل تفکر فلسفی عبارت‌اند از:

۱- روبه‌روشدن با مجهول‌ها و مسئله‌های فلسفی

۲- طرح پرسش‌های فلسفی

۳- رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال

۴- رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت

«فیلسوفیا» مرکب از دو کلمه «فیلو» به معنی «دوستداری» و «سوفیا» به معنی «دانایی» است. پس کلمه «فیلسوفیا» به معنی «دوستداری دانایی» است.

(پستی فلسفه، صفحه‌های ۵ و ۷)

دفتري چہ پاسخ ؟

عمومي يازدهم انساني

۱۸ مهر ماه ۱۴۰۴

طراحان

حسن افتاده، حسين پرهيزگار، سعيد جعفري، محسن فدائي، حميدرضا گرمي، آرش مرتضايي فر،	فارسي (۲)
محمد رضايي بقا، فردين سماقي، مرتضي محسني كيپر، ميثم هاشمي	دين و زندگي (۲)
رحمت الله استيري، مجتبي درخشان گرمي، محسن رحيمي، بيثا قربان پور، عقيل محمدي روش	زبان انگليسي (۲)

گزينشگران و ويراستاران

نام درس	مسئول درس و گزينشگر	گروه ويراستاري	رتبه برتر	گروه مستندسازي
فارسي (۲)	آرش مرتضايي فر	مرتضي منشاري	-	الناز معتمدي
دين و زندگي (۲)	محمد مهدي مانده علي	امير مهدي افشار	محمدفرحان فخاريان	محمدصدرا پنجه پور
زبان انگليسي (۲)	بيثا قربان پور	محدثه مرآتي	-	سپهر اشتياقي

گروه فني و توليد

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۲»

(حسن افتاده- تبریز)

سه واژه به اشتباه معنی شده‌اند که معنی صحیح آن‌ها به صورت زیر است:

(ادبار: بدبختی) / (شَل: دست و پای از کارافتاده) / (دغل: ناراست، حيله‌گر)

(لغت، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۲- گزینه «۳»

(هسین پرهیزگار- سبزوار)

املاي واژه «محراب» به معنای «جایگاه امام در مسجد» به همین شکل صحیح است.

(املا، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۳)

۱۰۳- گزینه «۳»

(آرش مرتضایی‌فر)

«بهارستان» نام یکی از آثار جامی است.
«بوستان» و «گلستان» اثر سعدی و «فرهاد و شیرین» اثر وحشی بافقی است.

(تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۰۴- گزینه «۴»

(مفسن خدایی- شیراز)

«را» در بیت صورت سؤال به معنای «به» (اگر به خرد روشنایی نبخشد) و در بیت گزینه «۴» به معنای «برای» است. (برای سیر سپهر و دور قمر چه اختیار [وجود دارد] در نتیجه «حروف اضافه» هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «را» از نوع فک اضافه است. (بخشایش خدا بر آن بنده است)

گزینه‌های ۲ و ۳: «را» نشانه مفعولی است.

(دستور، صفحه ۱۰)

۱۰۵- گزینه «۲»

(سعید یعقوبی)

در همه بیت‌ها «شد» در معنای «رفت» به کار رفته است و در گزینه «۲» به معنای «گشتن» فعل اسنادی است.

(دستور، صفحه ۱۴)

۱۰۶- گزینه «۴»

(همیدرضا کریمی)

(الف) وابسته‌ساز (که)

(ب) وابسته‌ساز (که)

(ج) هم‌پایه‌ساز (و)

(د) وابسته‌ساز (که)

(دستور، صفحه ۱۴)

۱۰۷- گزینه «۴»

(حسن افتاده- تبریز)

در بیت گزینه «۴» تشبیه وجود ندارد. «سر» مجاز از انسان و «مغز» مجاز از اندیشه و خرد است. «اوست» و «پوست» جناس «مغز، سر و پوست» تناسب دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تو (مشبه محذوف) و شیر درنده (مشبه‌به) / تو (مشبه محذوف) و روباه شل (مشبه‌به)

گزینه «۲»: «بازو» مجاز از «قدرت و توانایی»

گزینه «۳»: «سرا» استعاره از «دنیا»

(آرایه، ترکیبی)

۱۰۸- گزینه «۴»

(هسین پرهیزگار- سبزوار)

در ابیات دیگر به ترتیب سیر (متناسب با پیاز و ...)، باز (پرنده شکاری و ...) و روزی (یک روز) معانی لغوی دیگر این واژه‌هاست.

(آرایه، صفحه ۱۵)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مفسر فدایی- شیراز)

مفهوم حکایت: تلاش و کوشش و ترجیح غیرت و جوان مردی بر قدرت جسمانی.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: برو شیر درنده باش، چون روباه شل خود را مینداز ← دلالت بر غیرت و اتکا به خود و سعی و تلاش
گزینه «۲»: «چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر» ← دلالت بر تلاش و نفع‌رسانی به دیگران (جوان مردی)
گزینه «۳»: «بخور تا توانی به بازوی خویش» ← دلالت بر اتکای به خود

(مفهوم، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۶)

۱۱۰- گزینه «۱»

(سعید معفری)

الف) شرط عقل است جستن [روزی] از درها: برای به‌دست آوردن روزی بکوش (روزی خواهی)
ب) بهارت خوش که فکر دیگرانی: به فکر دیگران باش (خیرخواهی)
ج) نباید جز به خود محتاج بودن: به خودت متکی باش (استقلال)

(مفهوم، صفحه ۱۵)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مهمر رضایی‌بقا)

هدف و مقصود و محبوب نهایی زندگی ما «خداست». او سرچشمه همه خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و حرکت به‌سوی این خوبی‌ها به معنای نزدیکی به اوست. در حقیقت، راه دست‌یابی به همه کمال‌ها و زیبایی‌ها تقرّب به خداست. پس این عبارت، به شناخت هدف زندگی مربوط است. در میان مخلوقات، بازگشت انسان، یک بازگشت ویژه (در آخرت) است. معاد هر انسانی از عمل اختیاری او شکل می‌گیرد.

(هدایت الهی، صفحه‌های ۱ و ۷)

۱۱۲- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

انسان می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است. انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد.

(هدایت الهی، صفحه ۷)

۱۱۳- گزینه «۱»

(میثم هاشمی)

زیاد و گوناگون بودن راه‌های پیشنهادی، مربوط به ویژگی درست و قابل اعتماد بودن است.
کشف راه درست زندگی، دغدغه انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند؛ بنابراین در این فرصت تکرارنشده، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد.

(هدایت الهی، صفحه‌های ۸ و ۹)

۱۱۴- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

انسان با عقل خود در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.

(هدایت الهی، صفحه ۱۰)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مرتضی ممسنی‌کبیر)

در آیه ۱۶۵ سوره نساء می‌خوانیم: «رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَ مُنْذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ...: رسولانی [ا] فرستاد که [بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند، تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد ...] خداوند با ارسال رسولانش، راه بهانه‌جویی را مسدود کرده است.

(هدایت الهی، صفحه ۱۱)

۱۱۶- گزینه «۱»

(ممد رضایی بقا)

آب، مایه حیات جهان مادی از جمله ما انسان‌هاست و در آیه شریفه «لنحیی به بلدة ميتاً» به زنده کردن زمین مرده با آب، اشاره شده است.

(تفکر و اندیشه، صفحه ۲)

۱۱۷- گزینه «۲»

(میثم هاشمی)

حدیث امام سجاد (ع) که می‌فرماید: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای»، به نیاز شناخت هدف زندگی اشاره دارد.

شعر «روزها فکر من این است و همه شب سختم / که چرا غافل از احوال دل خویشتم» مربوط به نیاز درک آینده خویش است. نیازهای برتر به تدریج به دل‌مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

(هدایت الهی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۱۸- گزینه «۴»

(میثم هاشمی)

گزینه «۴» کاملاً صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: پاسخ به نیازهای برتر باید همه‌جانبه باشد؛ یعنی به تمام ابعاد مختلف نیازهای انسان به صورت هماهنگ پاسخ بدهد. گزینه «۲»: آیه «... قال ربنا الذی اعطى کل شیء خلقه ثم هدی: پروردگار ما همان کسی است که آفرینش هر چیزی را به او بخشیده، سپس او را هدایت کرده است.» به هدایت عام و همگانی خداوند اشاره دارد.

گزینه «۳»: پاسخ به نیازهای برتر باید کاملاً درست و قابل اعتماد باشد، زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک، نیازمند تجربه و آزمون است.

(هدایت الهی، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۱۱۹- گزینه «۱»

(فرزین سماقی)

خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.

گزینه «۳»: خداوند برنامه هدایت انسان را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران فرستاده است.

گزینه «۴»: امام کاظم (ع) به هشام بن حکم فرمود: «ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که بندگان در پیام الهی تعقل کنند».

(هدایت الهی، صفحه ۱۰)

۱۲۰- گزینه «۳»

(مرتضی ممسنی کبیر)

امام کاظم (ع) (موسی بن جعفر) به شاگرد برجسته خویش هشام بن حکم می‌فرماید: «... کسانی پیام الهی را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتر (افضل) برخوردار باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند (افضل‌اند)، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند (اعلم‌اند)».

(هدایت الهی، صفحه ۱۰)

زبان انگلیسی (۲)

۱۲۱- گزینه «۴»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «مهم است که با گروه‌های خود به‌طور واضح ارتباط برقرار کنید تا همه نقش و مسئولیت‌های خود را بفهمند.»

(۱) میزبانی کردن

(۲) مصاحبه کردن

(۳) (رادیو و تلویزیون) پخش کردن

(۴) ارتباط برقرار کردن

(واژگان)

۱۲۲- گزینه «۱»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «تابلوی بزرگ در پارک گفته بود: «لطفاً برای محافظت از گیاهان روی چمن راه نروید.»»

(۱) دور ماندن (همراه با "off")

(۲) شنا کردن

(۳) فهمیدن، انتخاب کردن

(۴) خواندن

(واژگان)

۱۲۳- گزینه «۱»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «کارکنان هتل گفتند که یک اتاق بعد از ساعت ۲ بعدازظهر در دسترس خواهد بود اگر تمایل به انتظار داشته باشیم.»

(۱) در دسترس

(۲) ساکت

(۳) اضافی

(۴) آشنا

(واژگان)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مقیبی درفشان کریمی)

ترجمه جمله: «او به مدت دو سال هر روز انگلیسی می‌خواند و حالا می‌تواند با گردشگران کشورهای مختلف به‌صورت روان صحبت کند.»

(۱) به‌طور مکرر

(۲) مطلقاً

(۳) به‌صورت روان و سلیس

(۴) در حقیقت

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۱»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «کار در اردوگاه تابستانی تجربه فوق‌العاده‌ای بود که به من مسئولیت‌پذیری، کار گروهی و نحوه حل مسئله را یاد داد.»

(۱) تجربه

(۲) نکته

(۳) کشور

(۴) حقیقت

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۲»

(بیتا قربان پور)

ترجمه جمله: «هر روز عصر او دوست دارد برای دستور غذاهای جدید و نکاتی که پخت غذا در خانه‌اش را بهتر کند، وبگردی کند.»

(۱) تماشا کردن

(۲) وبگردی کردن

(۳) وصل کردن

(۴) دعوت کردن

نکته مهم درسی:

به عبارت "Surf the net" به معنی (گشت‌زنی در اینترنت، وبگردی کردن) توجه کنید.

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

مدتها پیش، کشتی‌ها تنها راه سفر مردم از طریق دریا بودند. این سفرها می‌توانستند هفته‌ها و حتی ماه‌ها طول بکشند، بنابراین کشتی‌ها هم در روز و هم در شب سفر می‌کردند. آنها در هر نوع آب و هوایی نیز حرکت می‌کردند. دیدن مسیر با وجود نور خورشید آسان بود؛ هرچند، حرکت در دریا در شب یا در هوای بد خطرناک بود، زیرا اگر ملوانان به اندازه کافی مراقب نبودند، کشتی به راحتی می‌توانست به صخره‌ها برخورد کند. بنابراین ملوانان مجبور بودند به فانوس‌های دریایی تکیه کنند. فانوس دریایی برجی است که در بالای آن چراغی روشن قرار دارد و در مکانی مهم یا خطرناک واقع شده است. این چراغ‌ها راه را نشان می‌دادند و همچنین به ملوانان می‌گفتند که از آنجا دوری کنند، زیرا در معرض خطر فوری بودند.

اولین فانوس دریایی در مصر باستان ساخته شد، اما تا دهه ۱۷۰۰، فانوس‌های دریایی به بخش مهمی از زندگی دریایی تبدیل نشدند. مردم آن‌ها را در مکان‌هایی می‌ساختند که می‌توانست برای کشتی‌ها مشکل ایجاد کند. آن‌ها در ارتفاع بالایی از زمین قرار می‌گرفتند تا دریانوردان بتوانند نورشان را از فاصله دور ببینند. اولین فانوس‌های دریایی از سنگ ساخته شده بودند. اتاق بالایی «اتاق فانوس» نامیده می‌شد و دارای پنجره‌های شیشه‌ای بود که به نور اجازه می‌داد به دریا بتابد.

در گذشته، نگهبانان فانوس دریایی انواع مختلف مواد سوختنی را برای روشن کردن [فانوس دریایی] استفاده می‌کردند، اما فانوس‌های دریایی امروزی به جای نفت از برق و لامپ برای روشن کردن آن استفاده می‌کنند. آن‌ها از پرتوهای خورشید برای شارژ باتری‌هایی استفاده می‌کنند که انرژی فانوس دریایی را تأمین

می‌کنند. فانوس‌های دریایی دیگر نگهبان ندارند، اما آن‌ها هنوز همان کار مهم را انجام می‌دهند؛ آن‌ها همه کشتی‌ها و ملوانان را ایمن نگه می‌دارند.

۱۲۷- گزینه ۱»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«روشن کردن راه در دریا»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه ۳»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «کلمه "immediate" که در پاراگراف «۱» زیر

آن خط کشیده شده از نظر معنایی به ... نزدیک‌ترین است.»

«کلمه "near" (نزدیک)»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه ۱»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «با توجه به متن، کدام یک از موارد زیر در مورد

فانوس‌های دریایی صحیح نیست؟»

«نگهبانان امروزه باتری‌ها را برای تأمین انرژی فانوس دریایی شارژ

می‌کنند.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه ۴»

(رسمت‌اله استیری)

ترجمه جمله: «از متن می‌فهمیم که فانوس دریایی بخش مهمی

از زندگی دریایی است، زیرا ...»

«آن مکان‌های خطرناک را به ملوان‌ها نشان می‌دهد»

(درک مطلب)

۱۳۱- گزینه «۲»

(مفسر رهمی)

ترجمه جمله: «جک توانایی نواختن پیانو را به خوبی دارد. او هر روز، سخت تمرین می کند تا آهنگ های جدید یاد بگیرد و بتواند پیانو را به صورت حرفه ای در مقابل دانش آموزان در مدرسه بنوازد.»

- (۱) فضا
(۲) توانایی
(۳) آب و هوا
(۴) منطقه

(واژگان)

نکته مهم درسی:

به ترکیب واژگانی "mother tongue" (زبان مادری) توجه داشته باشید.

(واژگان)

۱۳۴- گزینه «۴»

(مفسر رهمی)

ترجمه جمله: «در شهرهای زیادی، قیمت اجناس از مغازه های به مغازه دیگر متفاوت است، بنابراین مردم اغلب برای یک محصول یکسان قیمت های متفاوتی را می بینند.»

- (۱) توضیح دادن
(۲) لذت بردن
(۳) تصور کردن
(۴) متفاوت بودن

(واژگان)

۱۳۲- گزینه «۳»

(مفسر رهمی)

ترجمه جمله: «مدیر شرکت برنامه آموزشی جدید را برای تأمین نیازهای همه کارکنان طراحی کرد تا آنها بتوانند بهتر یاد بگیرند و مؤثرتر کار کنند.»

- (۱) ساختن
(۲) وجود داشتن
(۳) تأمین کردن، ملاقات کردن
(۴) تمرین کردن

نکته مهم درسی:

به ترکیب واژگانی "meet the needs" (تأمین کردن نیازها) توجه داشته باشید.

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۳»

(مفسر رهمی)

ترجمه جمله: «مراقبت از سلامت ذهنی (روان) بسیار مهم است، زیرا باعث می شود احساس شادی کنید و به راحتی مشکلات زندگی روزمره را حل کنید.»

- (۱) محبوب
(۲) بومی

- (۳) ذهنی، مربوط به روان
(۴) متفاوت

نکته مهم درسی:

به ترکیب واژگانی "mental health" (سلامت ذهنی، سلامت روان) توجه داشته باشید.

(واژگان)

۱۳۳- گزینه «۱»

(مفسر رهمی)

ترجمه جمله: «من در مدرسه زبان های زیادی را آموختم، اما زبان مورد علاقه ام قطعاً زبان مادری ام است که باعث می شود احساس افتخار کنم.»

- (۱) زبان
(۲) بیان، حالت، اصطلاح
(۳) قاره
(۴) جامعه

۱۳۶- گزینه «۴»

(مفسر رمیمی)

ترجمه جمله: «تنها ده درصد از کلاس در آزمون قبول شدند، بنابراین معلم تصمیم گرفت دوباره درس‌ها را مرور کند و به همه کمک کند موضوع را بهتر بفهمند.»

(۱) باد

(۲) قرن‌ها

(۳) جمعیت‌ها

(۴) درصد

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

برخی از تهیه‌کنندگان فیلم بر این باورند که اگر داستانی به کتابی عالی تبدیل شده باشد، باید فیلم بزرگی نیز از آن ساخته شود. با این حال، به نظر نمی‌رسد که این درست باشد، زیرا در بیشتر موارد، یک کتاب عالی به یک فیلم معمولی تبدیل می‌شود. شاید به این دلیل که خوانندگان کتاب قبلاً «فیلم» بزرگ خود را در ذهن‌شان ساخته‌اند، سپس وقتی فیلم را می‌بینند، کاملاً با انتظارات آن‌ها مطابقت ندارد. در طول صد سال گذشته تولید فیلم، تنها تعداد کمی فیلم وجود داشته است که توانسته‌اند یک کتاب عالی را به یک فیلم عالی تبدیل کنند. «دیوانه از قفس پرید»، یک داستان کلاسیک کودکان، و «بر باد رفته»، یک رمان تاریخی، دو نمونه از چنین فیلم‌هایی هستند.

از سوی دیگر، مواردی وجود داشته‌اند که رمان‌های معمولی به فیلم‌های بزرگی تبدیل شده‌اند. «پدرخوانده» اثر ماریو پوزو در زمان انتشارش به عنوان رمان شناخته شده نبود، اما اقتباس سینمایی از این رمان چنان محبوب شد که همچنان در میان ده فیلم برتر تمام دوران قرار دارد. به همین ترتیب، داستان کوتاه علمی تخیلی «آیا اندرویدها خواب گوسفند برقی می‌بینند؟» وقتی

منتشر شد، داستان فوق‌العاده‌ای نبود، اما نسخه سینمایی آن، بلید رانر (Blade Runner)، همچنان در صدر فهرست فیلم‌های عالی قرار دارد. آیا کتاب‌هایی وجود دارند که ساخت فیلم از روی آن‌ها غیرممکن باشد؟ اگرچه فیلم‌سازان دوست دارند فکر کنند این‌طور نیست، اما به احتمال زیاد کتاب‌های خاصی هرگز به فیلم‌های موفق تبدیل نخواهند شد.

۱۳۷- گزینه «۳»

(عقيل معمري/روش)

ترجمه جمله: «ایده اصلی متن چیست؟»

«فیلم‌هایی که بر اساس کتاب ساخته شده‌اند.»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۲»

(عقيل معمري/روش)

ترجمه جمله: «ضمیر "it" که زیر آن در پاراگراف «۱» خط

کشیده شده است، به ... اشاره دارد.»

»"story" (داستان)«

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۲»

(عقيل معمري/روش)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد کتاب‌های بزرگی که

به فیلم تبدیل شده‌اند درست است؟»

«بیشتر آن‌ها به عنوان فیلم سینمایی نتوانستند مطابق سلیقه عموم

مردم باشند.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۱»

(عقيل معمري/روش)

ترجمه جمله: «متن به احتمال بسیار با بحث در مورد این که ...

ادامه خواهد یافت.»

«چرا ممکن نیست بعضی از کتاب‌ها را به فیلم‌های عالی تبدیل

کرد؟»

(درک مطلب)

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد

(دوره دوم)

۱۸ مهر

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
حامد کریمی	مسئول دفترچه
امیرحسین افجه، امیرعلی حسینی‌زاده	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، حامد کریمی، امیرحسین افجه، علی کریمی‌فرع، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه «۲»

(فامد کریمی)

کلی ترین پاسخ گزینه ی «۲» است. دیگر گزینه ها پاسخ را به تحصیل، ورزش، اقتصاد یا خلافت و هنر محدود کرده است.

(هوش کلامی)

۲۵۲- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

کلی ترین و مربوط ترین پاسخ گزینه ی «۳» است. بحران هویت طبق متن ممکن است به بروز سردرگمی شخصیتی و کاهش اعتماد به نفس منجر شود.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه «۱»

(فامد کریمی)

برداشت «ج» کاملاً از متن دور است. عبارت «ب» نیز دقیقاً بر عکس متن است.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه «۱»

(ممد اصفهانی)

عبارت «استراق سمع» منتظر است.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه «۳»

(ممد اصفهانی)

شکل درست بیت که هفده نقطه دارد:

سخن را سر است ای خردمند و بن / میاور سخن در میان سخن

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه «۲»

(کتاب منظومه هوش)

متن به وضوح سه سنت را در سه زمان و سه مکان مختلف مثال زده است که به سه دین بزرگ ابراهیمی مربوطند: اسلام، مسیحیت، یهود. دیگر گزینه ها از متن بر نمی آید.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه «۲»

(کتاب منظومه هوش)

نویسنده خیام را در موردی به حافظ شبیه کرده است. لابد آن ویژگی در حافظ آشکارتر است که می توان شخصی را به او مانند کرد.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه «۲»

(علی کریمی فرخ)

اگر حجم آب داخل ظرف را x و حجم ظرف را با v نشان دهیم داریم:

$$x + 24 = \frac{4}{10}v \Rightarrow v = 60 + \frac{5}{2}x$$

$$A = \frac{x}{2} \Rightarrow x = 2A, B = \frac{v}{3} = 20 + \frac{5}{6}x$$

می دانیم:

پس داریم:

$$\Rightarrow B = 20 + \frac{5}{6} \times 2A = 20 + \frac{5}{3}A \Rightarrow B > A$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۲»

(امیرمسین افیه)

فرض کنیم جرم خاک 100 گرم بوده باشد. پس 60 گرم سیلیس و 30 گرم آب داشته ایم. اگر 90 درصد آب تبخیر شود، 27 گرم تبخیر می شود:

$$\frac{90}{100} \times 30 = 27$$

بنابراین جرم خاک، 73 گرم خواهد بود:

$$100 - 27 = 73$$

و این یعنی درصد جرمی «سیلیس»، تقریباً 82 درصد می شود:

$$\frac{60}{73} \approx 82\%$$

یعنی تقریباً 22 درصد بیش تر می شود:

$$82 - 60 = 22$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۰- گزینه «۲»

(امیرمسین افیه)

کوچک ترین مضرب مشترک سه عدد را به دست می آوریم:

$$42 = 6 \times 7$$

$$60 = 6 \times 10 \Rightarrow [42, 60, 78] = 6 \times 7 \times 10 \times 13 = 5460$$

$$78 = 6 \times 13$$

این 5460 دقیقه یعنی 91 ساعت:

$$5460 \div 60 = 91$$

$$91 = 3 \times 24 + 19$$

که یعنی سه شبانه روز و نوزده ساعت: سه شبانه روز و نوزده ساعت پس از ساعت $9:30$ صبح روز یکشنبه، ساعت $4:30$ صبح روز پنجشنبه است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۱- گزینه «۴»

(علی کریمی فرخ)

هر سه نفر با هم در دو روز کار انجام می دهند، یعنی در هر روز نصف کار را به پایان می رسانند. پس به شخصی نیاز دارند که در یک روز، نیمی دیگر را از کار انجام دهد. این شخص قطعاً کل کار را در دو روز انجام می دهد.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۲- گزینه «۲»

(امیر فسیین افیه)

در مرحله n ، همواره داریم:

n^2 : تعداد کل نقاط

$\frac{n(n-1)}{2}$: تعداد نقاط رنگی

پس در n موردنظر داریم:

$$\frac{n(n-1)}{2} = \frac{45}{100} \Rightarrow \frac{n^2 - n}{2} = \frac{45}{100}$$

$$\Rightarrow 100n^2 - 100n = 90 \Rightarrow 10n^2 = 100n$$

$$\Rightarrow n = 10$$

پس مرحله $2n+2$ ، شکل بیست و دوم است:

$$2n+2 = 2 \times 10 + 2 = 22$$

و تعداد نقطه‌های رنگی آن، برابر است با:

$$\frac{22 \times 21}{2} = 11 \times 21 = 231$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۳- گزینه «۳»

(عمیر کنی)

قطعاً زوج عددهای (۶ و ۱)، (۵ و ۲) و (۴ و ۳) کنار همند. معلوم است که با دانستن جایگاه یک یا دو عدد، نمی‌توان هر شش مستطیل را پُر کرد. جدول فرضی زیر را درنظر بگیرید:

		۳، ۴	۴، ۳
۲		۲	۵
۱		۱	۶

ولی اگر یکی از دو خانه ردیف بالا ۴ معلوم باشد، تکلیف همه خانه‌ها معلوم است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۴- گزینه «۳»

(فاطمه راسخ)

حاصل جمع اختلاف‌های دو عدد مجاور در الگوی صورت سؤال در وسط شکل نوشته شده است:

$$(5-2) + (9-3) = 3 + 6 = 9$$

$$(7-1) + (5-2) = 6 + 3 = 9$$

$$(7-2) + (9-7) = 5 \Rightarrow ?-2 = 3 \Rightarrow ? = 5$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۵- گزینه «۴»

(فاطمه راسخ)

اختلاف دو عدد کنار هم متناظر است:

$$7253: 7-2=5, 5-2=3, 5-3=2$$

$$532: 5-3=2, 3-2=1$$

$$21: 2-1=1$$

$$9274: 9-2=7, 7-2=5, 7-4=3$$

$$753: 7-5=2, 5-3=2$$

$$22: 2-2=0$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۶۶- گزینه «۲»

(فاطمه راسخ)

چهار شکل $\rightarrow$ ، $\rightarrow$ ، $\rightarrow$ و $\rightarrow$ در هر مرحله از این الگو، یک واحد شیفت دارند و از چپ به راست و در نهایت به خط زیرین منتقل می‌شوند:

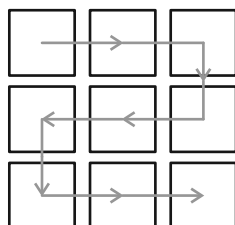
همچنین شکلی که در جایگاه‌های اول و سوم قرار می‌گیرد، در جهت $\nearrow$ شکلی که در جایگاه دوم قرار می‌گیرد در جهت $\nwarrow$ و شکل زیرین در جهت $\rightarrow$ قرار می‌گیرد.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه «۲»

(غرزاد شیرمهمدلی)

دایره درون مربع‌ها روی رأس‌ها و در مسیر زیر به شکل ساعتگرد جابه‌جا می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه «۳»

(خطمه، اسخ)

هر یک از چهار شکل در هر ردیف و هر ستون از مربع بزرگ شکل، یکبار وجود دارد.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه «۴»

(خطمه، اسخ)

نقطه چین صورت سؤال خارج از دو کمان، از مرکز دایره و از یکی از رأس‌های مستطیل می‌گذرد. چنین نقطه‌ای تنها در گزینه «۴» هست. در سایر گزینه‌ها، در گزینه‌های «۱» و «۳» مرکز دایره روی رأس مستطیل نیست. در گزینه «۲» نیز این نقطه، بین دو کمان موازی است.

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه «۳»

(همیدکنی)

دقت کنید نوک مثلث - که جهت آن را نشان می‌دهد. باید رو به مرکز پاره‌خط باشد. تنها گزینه «۳» است که این ویژگی را دارد.

(هوش غیرکلامی)

ایران توننه
توشه ای برای موفقیت